

ВАРІАНТИ ПРИСЛІВНИКОВИХ ЕКВІВАЛЕНТІВ СЛОВА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

У статті розглянуто питання варіантності прислівникових еквівалентів слова – стійких нарізнооформлених сполук, що мають морфологічні ознаки прислівника. Виокремлено й схарактеризовано фонетичні, акцентні, морфологічні, словотвірні, лексико-семантичні та експресивно-стилістичні варіанти прислівникових еквівалентів слова, які функціонують у сучасній українській мові. Простежено, що варіантність досліджуваних елементів мовної системи найбільше виявляється на лексико-семантичному рівні. Крім того, можливість розподілити варіантні прислівникові еквіваленти слова між кількома групами свідчить про активний розвиток цих одиниць у системі сучасної української мови.

Ключові слова: прислівникові еквіваленти слова, варіантність, фонетичні варіанти, акцентні варіанти, морфологічні варіанти, словотвірні варіанти, лексико-семантичні варіанти, експресивно-стилістичні варіанти.

Sukhovets Yu. Variants of Adverbial Equivalents of the Word in the Modern Ukrainian Language. *The article deals with a variation of adverbial equivalents of the word – separately in graphic but holistic in meaning compounds that have morphological features of adverb. It is known that variation is a fundamental property of every natural language. This phenomenon reveals language development, dynamics, and evolution. The functioning of variation in a language has variants as its consequence. The ones can displace each other from the language and form new language units. Therefore, it is essential to investigate the manifestation of variation in modern Ukrainian.*

The purpose of the article is to establish the variants of adverbial equivalents of the word that are functioning in the modern Ukrainian language, and to conduct a systematic analysis of them. Achieving the set goal involves the following tasks: 1) to identify variants of adverbial equivalents of the word that are functioning in the modern Ukrainian language; 2) to group the fixed units according to the nature of their variability; 3) to determine the specific features of each group of variants of adverbial equivalents of the word. The research employed the integral extract method and distributive analysis method to discover adverbial equivalents of the word, and the methods of morphemic, component, and contextual analysis to determine the nature of the variability of individual units.

The analysis of the texts of artistic, scientific, journalistic, and confessional styles published during 2010–2021 made it possible to record almost a thousand adverbial equivalents of the word. Phonetic, accent, morphological, word-forming, lexical-semantic, and expressive-stylistic variants of adverbial equivalents of the word are selected and characterized. It is observed that the variability of the studied language elements is most evident at the lexical-semantic level. Furthermore, the ability to distribute selected variants of adverbial equivalents of the word between several groups indicates their active development in the modern Ukrainian language system.

Keywords: *adverbial equivalents of the word, variation, phonetic variants, accent variants, morphological variants, word-forming variants, lexical-semantic variants, expressive-stylistic variants.*

Вступ

Варіантність – фундаментальна властивість природної мови. Вона притаманна самому “механізму” мовної системи (Солнцев, 1984: 31), виявляючись на всіх її рівнях. Варіантність свідчить про розвиток мови, її динамічність, еволюцію. За Т. А. Коць, «явище варіантності зумовлює відкритість і гнучкість, смислове і формальне взаємопроникнення мовних елементів, неоднозначність способів вираження лексичного і граматичного значення» (Коць, 2009: 70). Не дивно, що явище варіантності стало об’єктом вивчення в різноаспектних дослідженнях багатьох лінгвістів (наприклад, Балко, 2007; Гуйванюк, 2014; Жмаєва, 2012; Попов, 2014; Тараненко, 2017; Телия, 1968; Тукова, 2007; Шляхов, 1979; Ярцева, 1983).

Фактичним наслідком функціонування в мові варіантності є варіанти – видозміни, паралельні форми існування мовної одиниці, що модифікують різні аспекти її вираження (фонемний, морфемний або лексичний склад, місце наголосу, парадигму відмінювання, порядок слів тощо), але не порушують принципу тотожності цієї одиниці. Розрізняють варіанти фонем, морфем, слова, словосполучення й речення та варіанти фразеологізму (Тараненко, 2004: 62).

Варіантність властива й еквівалентам слова – зв’язаним сполукам, що «характеризуються стійкістю, єдністю значення, здебільшого постійною, незмінною формою» (Рогожникова, 2003: 5).

Російська мовознавиця Р. П. Рогожникова питанням варіантності слів та еквівалентів слова присвятила окрему увагу. Серед власне слів дослідниця виокремлює фонетичні, морфологічні варіанти та спільнокореневі слова, що співвідносяться в значеннях (Рогожникова,

1966), а серед еквівалентів слова – акцентні, фонематичні й морфологічні варіанти (Рогожникова, 2003: 10). А. А. Лучик, яка розвинула вчення Р. П. Рогожникової на українськомовному ґрунті, вирізняє фонетичні (у їхніх межах – акцентні й фонематичні), словотвірні та морфологічні варіанти еквівалентів слова (Лучик, 2009: 26).

Оскільки окремі варіанти зазвичай функціонують на певному зрізі існування мовної системи, мають здатність витіснити один одного чи породжувати нові мовні одиниці, важливо розглянути явище варіантності на сучасному етапі розвитку української мови.

Мета статті – встановити варіантні утворення прислівникових еквівалентів слова сучасної української мови та здійснити їхній системний аналіз. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: 1) виявити варіантні прислівникові еквіваленти слова, що функціонують у сучасній українській мові; 2) згрупувати зафіксовані одиниці за характером варіантності; 3) визначити специфічні риси кожної групи варіантів прислівникових еквівалентів слова.

Методи дослідження

Для виявлення прислівникових еквівалентів слова використано метод *суцільного вибирання* та *дистрибутивного аналізу*, для визначення характеру варіантності окремих одиниць – метод *морфемного аналізу*, *компонентного аналізу* та *контекстуальний метод*.

Виклад основного матеріалу

Аналіз опублікованих протягом 2010–2021 років текстів художнього, наукового, публіцистичного та конфесійного стилів дав змогу зафіксувати майже тисячу прислівникових еквівалентів слова. Серед них варіантними виявилися приблизно двісті одиниць, які можна поділити на шість груп, а саме: фонетичні, акцентні, морфологічні, словотвірні, лексико-семантичні й експресивно-стилістичні варіанти.

Під *варіантами еквівалентів слова* розуміємо стійкі сполуки загалом тотожного значення, що мають певні модифікації фонетичного, акцентного, морфологічного, словотвірного, лексико-семантичного та експресивно-стилістичного характеру.

1. **Фонетичні варіанти еквівалентів слова** – одиниці з тотожним значенням, що мають певні звукові розбіжності, зазвичай у неповнозначному компоненті еквівалента слова. До цієї групи можна

зарахувати всі одиниці, де спостерігаємо варіювання прийменникових елементів – початкових компонентів у складі еквівалентів слова, здебільшого пов'язане з милозвучністю української мови, на кшталт у *захваті* – в *захваті*; з *вдячністю* – із *вдячністю* – зі *вдячністю*; від *болю* – од¹ *болю*: *Закляк у захваті*, ніяк не стулю рот: Не мудрагель, Але й Не ідіот (І. Малкович); Я ніколи не звикаю Дивуватися красі: Ось пташина в зелен-гаї Миє крильця у росі, Вітер в *захваті* гойдає Ніжних квітів океан. Ось хмаринка відлітає... Ось клубочиться туман... (С. Костюк); Старий <дуб> пам'ятав ще ті часи, коли люди поважали природу і з *вдячністю* приймали її дари (Ева Гата); Я на Монгола глянув із *вдячністю* <...> (О. Чорногуз); Славитиму ім'я Господа, що розкривається в Його діяннях, піснею про потугу Його звеличаю ім'я Його зі *вдячністю* (Псалом 69:31), «А-а-а-й!» – зарепетував Роман, скорчившись від *болю* (А. Бачинський); Він скривився, наче од *болю*, бо совість не всю пропив (Б. Жолдак).

Особливу увагу варто звернути на варіювання прийменникових елементів зі – зо, оскільки прийменник зо в сучасній українській мові вживається обмежено². Зафіксовано лише дві пари варіантів еквівалентів слова із цим початковим елементом: зі *страхом* – зо *страхом* та зі *страху* – зо *страху*: Коли хочеш їсти, людино, Тіло Владики, **Зі страхом** приступи, щоб не опалитися, бо це – вогонь (Вірші св. Симеона Метафраста); Несподівано Суддя прийде, і вчинки кожного виявляться; тому **зо страхом** взиваймо опівночі: Свят, Свят, Свят еси, Боже, молитвами Богородиці помилуй нас (Тропарі Троїчні); За той час до Вухатого підбігли дві мишки. Вони так пищали **зі страху**, що заєць опритомнів (І. Яцканин); І раптом Іванці захотілося закричати на все горло. Дотепер вона сиділа, як мишка за лубом, тремтячи **зо страху** і зомліваючи від почутого (М. Матіос).

2. **Акцентні варіанти еквівалентів слова** – одиниці з тотожним значенням та формальним складом, що відрізняються лише наголосом. Серед них зафіксовано такі, як без *перéстану* – без *перестáну*; з (із) *рóзбігу* – з (із) *розбі́гу*; зі / зо *стра́хом* – зі / зо *страхо́м*;

¹ Динаміка вживання прийменника од у сучасній українській мові йде на спад. Див. Частотний словник української мови. Узято з <http://linguisto.epizy.com/freq/index.php>.

² Див. динаміку вживання прийменника зо в українській мові з 1991 до 2016 року в Частотний словник української мови. Узято з <http://linguisto.epizy.com/freq/index.php>.

зі/зо стра́ху – зі/зо страху́; у (в) самоті́ні – у (в) самотині́: А в понеділок вранці дзвони знову дзвонили **без перестану** може з годину, а може, й більше (М. Матіос); На наступному виткові Сашико **з розбігу** врізався у кволий сітчастий парканчик із табличкою «Будівельні робо... Просимо проба... ..сті» (В. Аренєв); **В самотині** вчащатиму на Курган... (Н. Волошко).

3. **Морфологічні варіанти еквівалентів слова** – одиниці з тотожним значенням, що різняться граматичними, передусім словозмінними, показниками. Зокрема, можна назвати сполуки на початку – на початках (однина – множина) та під ніс – під носа (варіантні вияви знахідного відмінка): **На початку** Бог створив небо та землю (Г. Коваленко); Майстри <закарпатці> любили багато балакати на своєму говорі, що його **на початках** Зеник з Марією розуміли їх раз-через-два (Ясен Лад); Вона <Катажина> збирала трави на галявині неподалік від міста. Робила це, весело наспівуючи щось собі **під ніс**, підбираючи довгу спідницю, щоб її не визеленила трава (Л. Базь); Хлопчик слухняно ліг. Чаклунка підійшла, зашепотіла щось собі **під носа** й почала качати на хлопчиковому животі крашанку (В. Кобзар).

4. **Словотвірні варіанти еквівалентів слова** – одиниці з тотожним значенням, але різним формальним складом.

Здебільшого такі варіанти утворюють префікси й суфікси:

1) від (од) горд-ост-і – від (од) горд-ощ-ів (суфікс -ість- (-ость-) – суфікс -ощ- у повнозначному компоненті еквівалентів слова): «<...> Тут у мене й виникла геніальна ідея». «А я на неї по-дурному піддався», – спересердя вигукнув Марко. «Бо ще ніхто не встояв перед моїм розумом і хитрощами», – саяв **від гордості** цар (Сашко Дерманський); Батько сьогодні і готував, і господарював за столом. Суп із грибами і битки вдалися, і тато просто світився **від гордощів** (В. Аренєв);

2) від (од) на-пруг-и – від (од) на-пруж-енн-я (нульовий суфікс – суфікс -енн- у повнозначному компоненті еквівалентів слова): Володина шия, обліплена грубими жилами, здавалося, трісне **від напруги** (В. Махно); «Так кажи швидше, що робити, і витягни мене звідси», – зрадив юнак і ще дужче схопився за гілку сосни, бо руки **від напруження** вже умлівали (Ева Гата);

3) для різн-о-маніт-т-я – для різн-о-маніт-н-ост-і (суфікс j – суфікс -ість- (-ость-) у повнозначному компоненті другого еквівалента слова): Пан Трюцилер ділився мудрощами, не надто переймаючись

тим, слухають його чи ні. Сьогодні **для різноманіття** пахло від нього не випивкою, а ліками, чи що, – різкий, аптечний запах розлився у повітрі, Марта ледве втрималася, щоб не чхнути (В. Аренев); Він <Бен> зістрибнув з лавочки і подав руку Марті. Та **для різноманітності** вирішила не відмовлятися: вряди-годи проявив галантність, дундучище (В. Аренев);

4) з (із) у-смі-ш-к-ою – з (із) по-смі-ш-к-ою (префікс у- – префікс по- в повнозначному компоненті еквівалентів слова): Раніше таке запитання неприємно б зачепило Юрка. Тепер він лише махнув рукою і відповів з **усмішкою** <...> (А. Бачинський); Тепер вона <Марта> озброїлася тонким пензликом – зчищала злежаний пісок, майже чорний і чомусь вогкий. Пригадувала з **посмішкою**, як уперше взялася за таке <...> (В. Аренев);

5) на хвил-ю – на хвиль-к-у – на хвил-ин-к-у – на хвил-ин-оч-к-у (непохідне слово – суфікс -к- у повнозначному компоненті другого, третього й четвертого еквівалентів слова, суфікс -ин- у повнозначному компоненті третього й четвертого еквівалентів слова та суфікс -оч- у повнозначному компоненті четвертого еквівалента слова): Дід повернувся зі щавлем, прополоскав листя водою, покусав його, щоб воно трохи пустило сік і, **на хвилю** знявши пов'язку з рани, обклав її листям (В. Кобзар); Мій вагончик спинився **на хвилю** Я востаннє так близько до тебе (С. Слободян); Другий рівень сутінок відкрито і світанок вписано у план **На хвилинку** повернулось літо В теплий і вологий індостан (Ю. Іздрик); Недолітки здулися і зажурилися, **Марти на хвилиночку** навіть стало їх шкода (В. Аренев).

Зважаючи на те, що еквіваленти слова – цілісні за семантикою, хоч і нарізнооформлені одиниці, вважаємо, що прийменникові елементи – початкові компоненти прислівникових еквівалентів слова варто характеризувати як одиниці, співвідносні з префіксами. У такому разі до словотвірних варіантів прислівникових еквівалентів слова, очевидно, можливо зарахувати, для прикладу, сполуки **від (од) болю** – **з (із) болю**; **для годиться** – **зادля годиться**; **на практиці** – **у (в) практиці**; **над усе** – **понад усе**: Упир ухопився за бадилля при самому вусі і смикнув. У очах блиснуло **від болю** (Сашко Дерманський); Повернувшись, я застав Марію посеред вузької кухні, вона корчилася **з болю** (В. Махно); Горобець не знав, що то така цікава казка, і не розумів людської мови, тому слухав тільки **для годиться** (М. Слабошпицький); Удруге

вершник вистрелив просто так, **задля годиться** – куля просвистіла високо над Андрієвою головою (В. Арєнєв); В теорії все виглядає дуже сучасно. <...> Але **на практиці** це виглядає скоріше як обмін повідомленнями із застосуванням коду Бейла («Егоїст Києва»); Сьогодні, чого гріха тайти? – з імперської точки зору усе – все, – що має ознаки українського національного, кореневого, свого є в очах імперії фашистським, злочинним, реакційним, зайвим, обтяжливим і **в практиці**, і в теорії (В. Моренець); Маріо Понґрацу **над усе** подобалося бути модерним (Ю. Андрухович); Як я встигла помітити під час підірвання попередніх петард, Нікс, тоді мені незнайомий, цінував їх **понад усе** (Л. Базь).

5. **Лексико-семантичні варіанти еквівалентів слова** – одиниці, різні за формальною структурою повнозначного, подеколи й неповнозначного, компонента, але тотожні хоча б в одному з лексичних значень.

Може виникнути питання, чи слід уважати одиниці, що їх зараховуємо до лексико-семантичних варіантів, синонімами³. На нашу думку, у цьому разі варто говорити про синонімічні відношення, а не власне синонімію, тому що «не всі слова, що вступають у синонімічні відношення в контексті, є синонімами» (Лисиченко, 1976: 9). Р. П. Рогожникова зазначає: «Варіанти слів і синоніми являють собою явища різних планів: варіанти слів протиставляються словам, синоніми – різні слова, як різнокореневі, так і спільнокореневі – не синонімам» (Рогожникова, 1967: 162–163). Отже, «проблеми слова й варіанта слова, синоніма та не-синоніма перебувають у різних площинах» (Рогожникова, 1966: 11).

Група лексико-семантичних варіантів найбільша й містить, наприклад, такі одиниці:

1) *без перепочинку – без перестану – без просвітку – без угаву – без упину* (у значенні 'постійно, весь час, безкінечно, не зупиняючись'): *Починав <Власюк> свою кар'єру в дивовижний спосіб – якось зламалися кременівські куранти, й доки їх лагодили, нікому не відомий Власюк за шворку смикав маятник чотири доби **без перепочинку**; коли*

³ В. В. Виноградов (Виноградов, 1975), О. І. Смирницький (Смирницький, 1954) та Л. А. Лисиченко (Лисиченко, 1976) лексико-семантичними варіантами вважають різні значення одного слова, тобто в працях названих учених це питання належить до сфери полісемантизму.

Сталін випадково довідався про таке, одразу призначив чоловіка начальником особистої охорони (Б. Жолдак); А в понеділок вранці дзвони знову дзвонили **без перестану** може з годину, а може, й більше (М. Матіос); Згадай же про кисень про трави про мед І ту що **без просвітку** жде (Ю. Іздрик); Нече тільки того й чекали, з-за хмар, що скупчилися над Вовкоградом, почали **без угаву** бити блискавки <...> (В. Аренев); Болить-болить-болить – переболить: Не все ж то – **без упину** (А. Содомора);

2) від (од) захвату – від (од) захоплення (у значенні 'відчуваючи сильне емоційне збудження, піднесення'): «Малюй! – вигукнув Рету-Де-Мон. – От і перша хмара готова. Ну ж бо!». І Юхимко, ціпеніючи **від захвату**, вивів на боці в хмари ще три палички, так що «П» перетворилося на «Д» (В. Аренев); Панночки верещали **від захоплення**, поважні панни мліли від спеки та від не надто пристойних мрій, чоловіки міцно стискали кулаки, й усі в єдиному пориві вірили еригерцогові... (Н. Сняданко);

3) від (од) переживання – від (од) хвилювання (у значенні 'відчуваючи неспокій, здебільшого неприємний, щодо кого-, чого-небудь'): «Ні-ні-ні! – замахала руками Сони́на мама. – Ніякого лісу! Нам теж треба додому, там наша бабуся, мабуть, уже збожеволіла **від переживання**» (Сашко Дерманський); **Від хвилювання** відчуття часу зникло (Брати Капранови);

4) до болю – до краю – до щему (у значенні 'дуже, надзвичайно'): Соня ще думала, чи розплющувати їй очі, чи ще почекати, але те, що вона почула, змусило дівчинку зробити вибір на користь першого. А почула вона **до болю** знайомий писклявий голосочок <...> (Сашко Дерманський); <Наталя> Кобринська не раз акцентує на тому, що уявлення представників вищих суспільних прошарків про селян є **до краю** стереотипізованим <...> (І. Борисюк); Мені **до щему** захотілося просто посидіти там на лавці бодай трохи (А. Мартиненко);

5) до ладу – як належить – як слід (у значенні 'добре, гаразд'): Запитай хто в неї – Марта й не пояснила б **до ладу**, навіщо все це робить. Просто знала: тільки це й може спрацювати (В. Аренев); Медичний персонал закладу вже й не надто бореться за життя тепер як ніколи самотнього стариганя, що час від часу повторює незрозумілою мовою незрозумілу фразу: «Миколо, Миколо, мій коханий ангеле». Ні, вони до останньої хвилини виконують усе **як належить** (Ю. Андрухович);

Коли щось не виходить, як розпізнати, чи в цьому полягає Божественна воля, чи, може, причиною цього є просто моє невміння організувати все **як слід**? (Антоній (Паканич), архієп.);

6) до **решити** – до **рубця** – до **цурки** (у значенні ‘повністю, остаточно, цілком’): **Перехоплюю** запалений сірник з іншого кінця – аби згоріло все **до решити** (Ю. Іздрик); **Отже, вперіцив** неабиякий дощ, і Юхимко відразу промок **до рубця** (В. Арєнєв); Два роки тому село їхнє попала ла орда – те, де Ірина жила, не зачепили, а рідне Костеве – **до цурки**, тільки свині блукали попелищем (В. Арєнєв);

7) з (із) **ввічливості** – з (із) **делікатності** – з (із) **чемності** (у значеннях ‘виявляючи ввічливість, чемність, делікатність, шанобливість’, ‘дотримуючись правил пристойності’): **Пиріг Еліза справді спекла**, хоча раніше за нею потягу до кулінарії Марта не помічала. Гірше того – він виявився смачним: **із ввічливості** Марта за вечерею спробувала шматочок і ледве втрималася, щоб не взяти ще один (В. Арєнєв); Вона <Марта> пішла вздовж кам’яних надгробків. Чепурун – чи то з **делікатності**, чи продовжуючи дутися, – ще більше відстав (В. Арєнєв); Коли вони сяк-так, **із чемності**, доїли шоколадну їжу, господар запропонував оглянути Шоколандію (В. Кобзар);

8) з (із) **гідністю** – з (із) **чесстю** (у значеннях ‘добре’, ‘усвідомлюючи власну вагомість’, ‘відчуваючи повагу до себе’): **Прийом впливових гостей із Риму в перший же день після повернення обертається** для Йоганни знущанням, яке вона з **гідністю** зносить (О. Пелешенко); У кожному разі видатна статура, розмах плечей, гренадерський зріст і всілякі інші кондиції дозволили йому з **чесстю** пройти всі кола в пеклі для новобранців і стати добрим вояком (Ю. Андрухович);

9) з (із) **ентузіазмом** – з (із) **завзяттям** (у значенні ‘виявляючи сильний запал, захоплення, душевне піднесення, енергійність, натхнення, пристрасть до чого-небудь’): Вона з **ентузіазмом** готувала дванадцять страв на Святвечір, пекла Паску, фарбувала крашанки... (Н. Сняданко); За менше, подумала Марта, розчакловували й відправляли до артиків, **із завзяттям** працювати на благо держави (В. Арєнєв);

10) з (із) **надривом** – з (із) **натугою** – з (із) **силою** (у значенні ‘докладаючи зусиль’): **Отак, з надривом і розривом, Отак, навиліт і врозліт** Кидаємо слова у вирви, Кидаємо серця в політ... (Н. Швєнь); «Мабуть, це та дівчина, котру ми щойно бачили», – з **натугою** сказав

Томас (Л. Базь); Іванка тужиться – і **з силою** відриває ще одну дранку зі стіни дзвіниці (М. Матіос);

11) з (із) *полегкістю* – з (із) *полегшенням* (у значенні ‘полегшено, відчуваючи полегшення’): Галина **з полегкістю** опустилася назад, на ліжко (Н. Сняданко); На дорозі знайшов підкову і **з полегшенням** зітхнув – підкова приносить щастя (В. Кобзар);

12) *за звичкою* – *за інерцією* (у значенні ‘несвідомо, машинально’): Макс мені сказав, що Кудрика несподівано вдарив Монгол... Він колись служив у міліції... І Монгол його вдарив... Ніби **за звичкою** і потім навіть не вибачився... (О. Чорногуз); І після двох років мовчання, <...> Тепер випадково зустрічаються На вулиці, І навіть встигають **за інерцією** Радісно привітатись (С. Жадан);

13) *на бігу* – *на льоту* – *на скаку* – *на ходу* (у значенні ‘під час руху’): Після перекуру розпочалися тренування з ближнього бою. Цугсфюрер пояснював правила прицілювання **на бігу**, коли противник так само біжить назустріч (Брати Капранови); Ви колись зістрибували з гойдалки **на льоту**? (А. Туз); Каже маже в’яже слинить Сплін лінивий балакун І ніхто його не спинить Навіть жовтень **на скаку** (Ю. Іздрик); Брати Шпанюки із батогами в руках – кожен із своїх воріт – також щодуху добігають до Кліма з Дячуком, **на ходу** гукаючи по через паркан котрогось газду під Марфиною поточиною (М. Матіос);

14) *на згадку* – *на пам’ять* – *на спомин* (у значенні ‘для того, щоб пам’ятати про когось, щось’): Беру **на згадку** морську краплину Хай нагадає про твою присутність Одного липневого дня У ній вміститься весь усесвіт (Л. Лебедівна); Почалися прощання, обійми-поцілунки, чергові фоточки **на пам’ять**; нарешті Марта викликала машину, зачинила гараж (В. Аренев); Тому, хто дарує перемогу: не знищ. **На спомин** – від Давида (Псалом 58:1);

15) *у (в) деталях* – *у (в) подробицях* (у значенні ‘детально, докладно, вичерпно’): Майже кожен текст <Жака> Дерріда – це довгий, продуманий **у деталях**, повільний і неспішний ритуал повернення (В. Ермоленко); «Розкажи мені про все ще раз, – запропонував Нікс, уможовнюючись біля комп’ютера. – **У подробицях**» (Л. Базь).

6. **Експресивно-стилістичні варіанти еквівалентів слова** – одиниці, що відрізняються формальною структурою, відтінками значень, експресивним навантаженням⁴ та стильовим функціонуванням.

⁴ Зауважмо, що й «стилістична “нейтральність” слова, його стилістична “безбарвність”» (Смирницький, 1954: 26) являє собою стилістичну характеристику.

Важливо звернути увагу на те, що стилістичні розбіжності не можуть існувати самі собою, вони завжди доповнюють якусь іншу варіантність – морфологічну, словотвірну, лексико-семантичну тощо (Смирницький, 1954: 26–27; Ахманова, 1957: 216–217).

У цій групі варіантів можемо назвати сполуки, що доповнюють лексико-семантичну варіантність:

1) *за безцінь* (нейтральне) – *на шару* (жаргонне / сленгове⁵): *Все найцінніше іде за безцінь* *Все найдорожче летить на дорогу* (Ю. Іздрик); *А потім, кароче, реальний гон: ми, тіпа, лабаєм крутий музон, і, тіпа, шарим, по ходу шарим на шару* *скачаний вальс-бостон* (Ю. Іздрик);

2) *задля сміху* (нейтральне) – *по приколу* (жаргонне / сленгове): *Лиш товкти чолом горіхи й пробивати стіни* *Сам навчився задля сміху* *майже на відмінно* (Ю. Іздрик); *Бо створивши цей світ по приколу* *Цей старий нерозважливий пупс* *Розвернувся спиною спроквола* *І сказав сам до себе: «Oops!»* (Ю. Іздрик);

3) *у (в) гарячці* (нейтральне) – *у (в) лихоманці* (розмовне): *У гарячці* *чи з головними болями, у ліжку, він <Гофман> пише не менше, ніж у добрі часи* (В. Єрмоленко); *Молодий козак, котрий у лихоманці* *скорчився на ліжку перед Ярчуком, стогнав, хапаючи ротом повітря* (В. Арєнєв).

Експресивно-стилістичними вважаємо також названі вище морфологічні варіанти *на початку* – *на початках*. За нашими спостереженнями, одиниця *на початках* здебільшого функціонує в розмовному мовленні, відповідно, має відтінок розмовності, на противагу нейтральній одиниці *на початку*.

Висновки

Отже, прислівниковим еквівалентам слова як одиницям системи сучасної української мови притаманна варіантність на фонетичному, акцентному, морфологічному, словотвірному, лексико-семантичному та експресивно-стилістичному рівнях. Найбільш розгалуженою вона виявляється на лексико-семантичному рівні, об'єднуючи в одному ланцюжку до п'яти нарізнооформлених сполук.

Перспективи цього дослідження вбачаємо в розширенні списку одиниць, які можна вважати варіантами прислівникових еквівалентів

⁵ У лексикології немає усталеного погляду на розмежування жаргонних і сленгових одиниць.

слова й, тим самим, виявленні нових способів збагачення виражальних засобів мови. Результати такої роботи стануть надзвичайно корисними в лексикографічній практиці.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Ахманова, О. С.** (1957). *Очерки по общей и русской лексикологии*. Москва: Учпедгиз.
2. **Балко, М.** (2007). Синтаксична і фразеологічна варіативність: особливості утворення та функціонування варіантів. *Лінгвістичні студії*, 15, 223–227.
3. **Виноградов, В. В.** (1975). О формах слова. В *Избранные труды. Исследования по русской грамматике* (с. 33–50). Москва: Наука.
4. **Гуйванюк, Н.** (2014). Варіантність мовних засобів на рівні синтаксису. *Україноцентризм наукового сумління. Збірник наукових праць на пошану професора Зеновія Терлака* (с. 45–63). Львів: Ліга-Прес.
5. **Жмаєва, Н. С.** (2012). Мовна норма й варіативність. *Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. Серія «Лінгвістичні науки»*, 15, 74–82.
6. **Коць, А. Т.** (2009). До проблеми лексичної норми сучасної української літературної мови. *Мовознавство*, 1, 70–75.
7. **Лисиченко, Л. А.** (1976). *Лексикологія сучасної української літературної мови (Семантична структура слова)*. Харків: Вища шк.
8. **Лучик, А.** (2009). *Прислівникові еквіваленти слова в українській мові*. Katowice: Wyd-wo Un-tu Śląskiego.
9. **Попов, С. Л.** (2014). *Русская грамматическая вариантность в когнитивно-эволюционном освещении*. Харків: Міськдрук.
10. **Рогожникова, Р. П.** (1966). *Варианты слов в русском языке*. Москва: Просвещение.
11. **Рогожникова, Р. П.** (1967). Соотношение вариантных слов, однокоренных слов и синонимов. В *Лексическая синонимия* (с. 151–163). Москва: Наука.
12. **Смирницкий, А. И.** (1954). К вопросу о слове (Проблема “тождества слова”). *Труды Ин-та языкозн. АН СССР*, IV, 3–49.
13. **Солнцев, В. М.** (1984). Вариативность как общее свойство языковой системы. *Вопросы языкознания*, 2, 31–42.
14. **Тараненко, О. О.** (2004). Варіанти. В *Українська мова: енциклопедія*. (Вид. 2-ге, випр. і допов.). Київ: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана.
15. **Тараненко, О. О.** (2017). Активізація змін у межах явища мовної варіантності в українській літературній мові новітнього періоду (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). *Мовознавство*, 3, 17–38.
16. **Телия, В. Н.** (1968). О вариантности лексического состава идиом. В *Проблемы устойчивости и вариантности фразеологических единиц. Материалы межвузовского симпозиума* (с. 140–147). Тула: Тульский гос. пед. ин-т имени Л. Н. Толстого.
17. **Тукова, Т.** (2007). Морфологическая вариативность как лингвистическая проблема. *Лінгвістичні студії*, 15, 204–209.
18. **Шляхов, О. М.** (1979). Спостереження над варіантністю побутової лексики говорів Прикарпаття. *Українське мовознавство*, 7, 63–69.
19. **Ярцева, В. Н.** (1983). Проблема вариативности и взаимоотношение уровней грамматической системы языка. *Вопросы языкознания*, 5, 17–24.

ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ДЖЕРЕЛА

1. **Білодід, І. К.** (Ред.). (1970–1980). *Словник української мови*. (Т. 1–11). Київ: Наук. думка.
2. **Білоноженко, В. М.** та ін. (Укл.). (1993). *Фразеологічний словник української мови*. (Кн. 1–2). Київ: Наук. думка.
3. **Кондратюк, Т. М.** (Упоряд.). (2006). *Словник сучасного українського сленгу*. Харків: Фоліо.
4. **Лучик, А.** (2008). *Словник еквівалентів слова української мови*. Київ: ВД «Киево-Могила. акад.».
5. **Полюга, Л. М.**

(2001). *Словник українських морфем*. Львів: Світ. 6. **Рогожникова, Р. П.** (2003). *Толковный словарь сочетаний, эквивалентных слову*. Москва: Астрель, & АСТ. 7. **Ставицька, Л.** (2005). *Український жаргон*. Київ: Критика.

ДЖЕРЕЛА ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

1. **Андрухович, Ю.** (2018). *Коханці Юстиції*. Чернівці: Меридіан Черновіц.
2. **Аренев, В.** (2013). *Бісова душа, або Заклятий скарб*. Київ: ВД «Києво-Моги́л. акад.».
3. **Аренев, В.** (2015). *Порох із драконових кісток*. Київ: ВД «Києво-Моги́л. акад.».
4. **Аренев, В.** (2016). *Душиниця*. (Вид. 2-ге, виправл.). Київ: ВД «Києво-Моги́л. акад.».
5. **Аренев, В.** (2017). *Місто тисячі дверей*. Харків: Віват. 6. **Аренев, В.** (2018). *Дитя песиголовців*. Київ: ВД «Києво-Моги́л. акад.».
7. **Базь, Л.** (2018). *De Profundis*. Київ: КП «Ред. журн. "Однокласник"».
8. **Бачинський, А.** (2019). *З Еништейном у рюкзаку*. Львів: Вид-во Старого Лева.
9. **Борисюк, І.** (2020). Краса, контроль і праця у прозі Наталі Кобринської. У *Бунтарки: нові жінки і модерна нація* (с. 81–119). Київ: Смолоскип.
10. **Брати Капранови** (2016). *Забудь-річка*. Київ: Нора-Друк.
11. **Волошко, Н.** (2011). *Мости над безоднею часу*. Київ: ВД «Києво-Моги́л. акад.».
12. **Гата, Ева** (2014). *Казки чарівного королівства Красолі*. Львів: БаК.
13. **Дерманський, Сашко** (2010). *Чудове Чудовисько в Країні Жаховиськ*. Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА.
14. **Дудченко, А.,** прот. (Упоряд.). (2020). *Молитовник православних вірян (малий)*. (Вид. друге). Київ: Дух і Літера.
15. **Егоїст Києва.** (2020).
16. **Єрмоленко, В.** (2015). *Далекі близькі: есеї з філософії та літератури*. Львів: Вид-во Старого Лева.
17. **Жадан, С.** (2018). *Антена*. Чернівці: Меридіан Черновіц.
18. **Жолдак, Б.** (2017). *Нестяма*. Львів: Вид-во Старого Лева.
19. **Жук, О., & Мохончук, Я.** (Упоряд.). (2020). *ALMA. 32 історії за лаштунками Могилянки*. Київ: Смолоскип.
20. **Заза.** (2020), 1.
21. **Іздрік, Ю.** (2011). *Underword*. Харків: КСД.
22. **Іздрік, Ю.** (2014). *Ab out*. Львів: Вид-во Старого Лева.
23. **Іздрік, Ю.** (2015). *Календар любові*. Львів: Вид-во Старого Лева.
24. **Іздрік, Ю.** (2021). *Інші речі*. Львів: Вид-во Старого Лева.
25. **Кобзар, В.** (2012). *Буваличі*. Київ: ВД «Києво-Моги́л. акад.».
26. **Кобзар, В.** (2014). *Як у раю*. Київ: Веселка.
27. **Кобзар, В.** (2017). *Запах фіалки*. Київ: ВД «Києво-Моги́л. акад.».
28. **Коваленко, Г.** (2016). *Біблійні історії для дітей*. Київ: Книголав.
29. **Костюк, С.** (2012). *Маленьке диво*. Луцьк: Надстир'я.
30. **Лебедівна, Л.** (2017). *Не Єва*. Київ: Смолоскип.
31. **Малкович, І.** (2016). *Подорожник. Вірші вибрані та найновіші*. (Вид. 2, доповн.). Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА.
32. **Матіос, М.** (2013). *Черевички Божої Матері: вирвана сторінка з буковинської саги*. Львів: Літ. агенція «Піраміда».
33. **Махно, В.** (2015). *Дім у Бейтінг Голлов*. Львів: Вид-во Старого Лева.
34. **Моренець, В.** (2017). *Література та ідеологія*. У *Література та ідеологія* (с. 4–12). Київ: НаУКМА.
35. **Паканич, А.,** архієп. (2012). *Не ходи один. Роздуми над Святим Письмом*. Київ: ВД УПЦ.
36. **Пелешенко, О.** (2020). *Орфей із жіночим обличчям: творчість Лесі Українки крізь призму феміністичної оптики*. У *Бунтарки: нові жінки і модерна нація* (с. 227–259). Київ: Смолоскип.
37. **Православний** *молитовник*. (2015). Київ: Вид. відділ УПЦ Київського Патріархату.
38. **Слабошпицький, М.** (2014). *Золоті бджоли*. Київ: Ярославів Вал.
39. **Слободян, С.** (2016). *Рододендрон каже*. Київ: ВД «Києво-Моги́л. акад.».
40. **Сняданко, Н.** (2017). *Охайні прописи ерцгерцога Вільгельма*. Львів: Вид-во Старого Лева.
41. **Содомора, А.** (2019). *З-під долоні*. Львів: Априорі.
42. **Тегілім** – *псалми*. *Коментар рабина Шимиона Рафаеля Гірша*. (2020). (Г. Спинадель, & Дз. Матіяш, перекл.). (Т. 1). Київ: Дух і Літера.

43. Туз, А. (2014). *Зелений капітан*. Львів: Аверс. 44. Чорногуз, О. (2010). *Гроші з неба*. Київ: Укр. писъм. 45. Швень, Н. (2014). *Голоси*. Київ: ВД «Києво-Моги́л. акад.». 46. Яцканин, І. (2013). *Мій дід Робінзон*. Ужгород, Київ: TIMPANI.

REFERENCES

1. Axmanova, O. S. (1957). *Ocherki po obshhej i russkoj leksikologii* [Essays on general and Russian lexicology]. Moskva: Uchpedgiz [in Russian]. 2. Balko, M. (2007). Syntaksychna i frazeolohichna variatyvnist: osoblyvosti utvorennia ta funktsionuvannia variantiv [Syntactic and phraseological variability: features of formation and the functioning of variants]. *Linhvistychni studii – Linguistic studies*, 15, 223–227 [in Ukrainian]. 3. Vinogradov, V. V. (1975). O formax slova [About forms of the word]. In *Izbrannye trudy. Issledovaniya po russkoj grammatike – Selected works. Research in Russian grammar* (pp. 33–50). Moskva: Nauka [in Russian]. 4. Huivaniuk, N. (2014). Variantnist movnykh zasobiv na rivni syntaksysu [Variety of language tools at the syntax level]. In *Ukrainotsentryzm naukovoho sumlinnia. Zbirnyk naukovykh prats na poshanu profesora Zenoviia Terlaka – Ukrainocentrism of scientific conscience. Collection of scientific works in honor of Professor Zenovia Terlak* (pp. 45–63). Lviv: Liha-Pres [in Ukrainian]. 5. Zhmaieva, N. S. (2012). Movna norma u variatyvnist [Language norm and variability]. *Nauk. visn. Pivdenoukr. nats. ped. un-tu im. K. D. Ushynskoho: Seriiia «Linhvistychni nauky» – Scientific Research Issues of K. D. Ushynsky South Ukrainian National Pedagogical University. Series «Linguistic Sciences»*, 15, 74–82 [in Ukrainian]. 6. Kots, A. T. (2009). Do problemy leksychnoi normy suchasnoi ukrainskoi literaturnoi movy [On the problem of lexical norm]. *Movoznavstvo – Linguistics*, 1, 70–75 [in Ukrainian]. 7. Lysychenko, L. A. (1976). *Leksykologhiia suchasnoi ukrainskoi literaturnoi movy (Semantychna struktura slova)* [Lexicology of the modern Ukrainian standard language (Semantic structure of the word)]. Kharkiv: Vyshcha shk. [in Ukrainian]. 8. Luchyk, A. (2009). *Pryslivnykovy ekvivalenty slova v ukrainskii movi* [Adverbial equivalents in the Ukrainian language]. Katowice: Wyd-wo Un-tu Śląskiego [in Ukrainian]. 9. Popov, S. L. (2014). *Russkaya grammaticeskaya variantnost' v kognitivno-e'volucionnom osveshhenii* [Russian grammatical variance in cognitive-evolutionary coverage]. Xar'kov: Mis'kdruk [in Russian]. 10. Rogozhnikova, R. P. (1966). Varianty slov v russkom yazyke [Variants of words in the Russian language]. Moskva: Prosveshhenie [in Russian]. 11. Rogozhnikova, R. P. (1967). Sootnoshenie variantnykh slov, odnokorenykh slov i sinonimov [The ratio of variant words, cognate words and synonyms]. In *Leksicheskaya sinonimiya – Lexical synonymy* (pp. 151–163). Moskva: Nauka [in Russian]. 12. Smirnickij, A. I. (1954). K voprosu o slove (Problema "tozhdestva slova") [To the question of the word (The "word identity" problem)]. In *Trudy In-ta yazykozn. AN SSSR – Proceedings of the Institute of Linguistics of the Academy of Sciences of the USSR*, IV, 3–49 [in Russian]. 13. Solncev, V. M. (1984). Variativnost' kak obshhee svojstvo yazykovoj sistemy [Variability as a general property of the language system]. *Voprosy yazykoznaniya – Topics in the Study of Language*, 2, 31–42 [in Russian]. 14. Taranenko, O. O. (2004). Varianty [Variants]. In *Ukrainska mova: entsyklopediia – The Ukrainian language: encyclopedia*. (2nd ed., corrected and supplemented). Kyiv: Vyd-vo «Ukrainska entsyklopediia» im. M. P. Bazhana [in Ukrainian]. 15. Taranenko, O. O. (2017). Aktyvizatsiia zmin u mezhakh yavlyshcha movnoi variantnosti v ukrainskii literaturnii movi novitnoho periodu (kinets XX – pochatok XXI st.) [Intensification of changes in linguistic variation in standard Ukrainian of the modern period (the end of 20th c. and the beginning

of the 21st c.]. *Movoznavstvo – Linguistics*, 3, 17–38 [in Ukrainian]. 16. **Teliya, V. N.** (1968). O variantnosti leksicheskogo sostava idiom [About the variance of the lexical composition of idioms]. In *Problemy ustojchivosti i variantnosti frazeologicheskix edinic. Materialy mezhvuzovskogo simpoziuma – Problems of stability and variability of phraseological units. Materials of the interuniversity symposium* (pp. 140–147). Tula: Tul'skij gos. ped. in-t imeni L. N. Tolstogo [in Russian]. 17. **Tukova, T.** (2007). Morfologicheskaya variativnost' kak lingvisticheskaya problema [Morphological variability as a linguistic problem]. *Lingvisticheskie studii – Linguistic studies*, 15, 204–209 [in Russian]. 18. **Shliakhov, O. M.** (1979). Sposterezhennia nad variantnistiu pobutovoi leksyky hovoriv Prykarpattia [Observations on the variability of everyday vocabulary of Prykarpattia dialects]. *Ukrainske movoznavstvo – Ukrainian Linguistics*, 7, 63–69 [in Ukrainian]. 19. **Yarceva, V. N.** (1983). Problema variativnosti i vzaimootnoshenie urovnej grammaticheskoy sistemy yazyka [The problem of variability and the relationship of the levels of the grammatical system of the language]. *Voprosy yazykoznaniiya – Topics in the Study of Language*, 5, 17–24 [in Russian].

LEXICOGRAPHIC SOURCES

1. **Bilodid, I. K.** (Ed.). (1970–1980). *Slovnnyk ukrainskoi movy* [Dictionary of the Ukrainian language]. (Vols. 1–11). Kyiv: Nauk. dumka [in Ukrainian]. 2. **Bilonozenko, V. M.** et al. (Comp.). (1993). *Frazeolohichnyi slovnnyk ukrainskoi movy* [Phraseological dictionary of the Ukrainian language]. (Vols. 1–2). Kyiv: Nauk. dumka [in Ukrainian]. 3. **Kondratyuk, T. M.** (Comp.). (2006). *Slovnnyk suchasnoho ukrainskoho slenhu* [Dictionary of modern Ukrainian slang]. Kharkiv: Folio [in Ukrainian]. 4. **Luchyk, A.** (2008). *Slovnnyk ekvivalentiv slova ukrainskoi movy* [Dictionary of equivalents of the word of the Ukrainian language]. Kyiv: VD «Kyievo-Mohyl. akad.» [in Ukrainian]. 5. **Poliuha, L. M.** (2001). *Slovnnyk ukrainskykh morfem* [Dictionary of Ukrainian morphemes]. Lviv: Svit [in Ukrainian]. 6. **Rogozhnikova, R. P.** (2003). *Tolkoviy slovar' sochetanij, e'kvivalentnyx slovu* [Explanatory dictionary of combinations that are equivalent to a word]. Moskva: Astrel', & AST [in Russian]. 7. **Stavytska, L.** (2005). *Ukrainskyi zhargon* [Ukrainian jargon]. Kyiv: Krytyka [in Ukrainian].

SOURCES

1. **Andrukhovych, Yu.** (2018). *Kokhantsi Yustytsii* [Lovers of Justice]. Chernivtsi: Merydian Chernovits [in Ukrainian]. 2. **Arieniev, V.** (2013). *Bisova dusha, abo Zakliaty skarb* [Devil's soul, or Cursed treasure]. Kyiv: VD «Kyievo-Mohyl. akad.» [in Ukrainian]. 3. **Arieniev, V.** (2015). *Porokh iz drakonovykh kistok* [Dragon Bone Powder]. Kyiv: VD «Kyievo-Mohyl. akad.» [in Ukrainian]. 4. **Arieniev, V.** (2016). *Dushnytisia* [Suffocation]. (2nd ed.). Kyiv: VD «Kyievo-Mohyl. akad.» [in Ukrainian]. 5. **Arieniev, V.** (2017). *Misto tysyachi dverei* [The city of a thousand doors]. Kharkiv: Vivat [in Ukrainian]. 6. **Arieniev, V.** (2018). *Dytia pesyholovtsiv* [A child of dog-heads]. Kyiv: VD «Kyievo-Mohyl. akad.» [in Ukrainian]. 7. **Baz, L.** (2018). *De Profundis*. Kyiv: KP «Red. zhurn. "Odnoklasnyk"» [in Ukrainian]. 8. **Bachynskiy, A.** (2019). *Z Enshteinom u riukzaku* [With Einstein in a backpack]. Lviv: Vydvo Staroho Leva [in Ukrainian]. 9. **Borysiuk, I.** (2020). *Krasa, kontrol i pratsia u prozi Natali Kobrynskoj* [Beauty, control and work in the prose of Natalya Kobrynska]. In *Buntarky: novi zhinky i moderna natsiia – Rebels: New Women and the Modern Nation* (pp. 81–119). Kyiv: Smoloskyp [in Ukrainian]. 10. **Braty Kapranovy** (2016). *Zabud-richka* [Zabud-river]. Kyiv: Nora-Druk [in Ukrainian]. 11. **Voloshko, N.** (2011). *Mosty nad bezodnei chasu* [Bridges

- over the abyss of time]. Kyiv: VD «Kyievo-Mohyl. akad.» [in Ukrainian]. 12. **Hata, Eva** (2014). *Kazky charivnoho korolivstva Krasoli* [Tales of the magical kingdom of Krasoli]. Lviv: BaK [in Ukrainian]. 13. **Dermanskyi, Sashko** (2010). *Chudove Chudovyisko v Kraini Zhakhovysk* [A Wonderful Beast in the Land of Horrors]. Kyiv: A-BA-BA-HA-LA-MA-HA [in Ukrainian]. 14. **Dudchenko, A.** (Ed.). (2020). *Molytovnyk pravoslavnykh virian (malyi)* [Prayer book of Orthodox believers (small)]. (2nd ed.). Kyiv: Dukh i Litera [in Ukrainian]. 15. **Ehoist Kyieva** [Egoist of Kyiv]. (2020) [in Ukrainian]. 16. **Yermolenko, V.** (2015). *Daleki blyzki: esei z filosofii ta literatury* [Distant Relatives: Essays in Philosophy and Literature]. Lviv: Vyd-vo Staroho Leva [in Ukrainian]. 17. **Zhadan, S.** (2018). *Antena* [Antenna]. Chernivtsi: Merydian Chernovits [in Ukrainian]. 18. **Zholdak, B.** (2017). *Nestiana* [Confusion]. Lviv: Vyd-vo Staroho Leva [in Ukrainian]. 19. **Zhuk, O., & Mokhonchuk, Ya.** (Eds.). (2020). *ALMA. 32 istorii za lashtunkamy Mohylianky* [ALMA. 32 stories behind the scenes of Mohylianka]. Kyiv: Smoloskyp [in Ukrainian]. 20. **Zaza.** (2020). *I* [in Ukrainian]. 21. **Izdryk, Yu.** (2011). *Underword*. Kharkiv: KSD [in Ukrainian]. 22. **Izdryk, Yu.** (2014). *Ab out*. Lviv: Vyd-vo Staroho Leva [in Ukrainian]. 23. **Izdryk, Yu.** (2015). *Kalendar liubovi* [Calendar of love]. Lviv: Vyd-vo Staroho Leva [in Ukrainian]. 24. **Izdryk, Yu.** (2021). *Inshi rechi* [Other things]. Lviv: Vyd-vo Staroho Leva [in Ukrainian]. 25. **Kobzar, V.** (2012). *Buvalychi*. Kyiv: VD «Kyievo-Mohyl. akad.» [in Ukrainian]. 26. **Kobzar, V.** (2014). *Yak u raiu* [Like in paradise]. Kyiv: Veselka [in Ukrainian]. 27. **Kobzar, V.** (2017). *Zapakh fialky* [The smell of violet]. Kyiv: VD «Kyievo-Mohyl. akad.» [in Ukrainian]. 28. **Kovalenko, H.** (2016). *Bibliini istorii dlia ditei* [Bible stories for children]. Kyiv: Knyholav [in Ukrainian]. 29. **Kostiuk, S.** (2012). *Malenke dyvo* [A small miracle]. Lutsk: Nadstyria [in Ukrainian]. 30. **Lebedivna, L.** (2017). *Ne Yeva* [Not Eve]. Kyiv: Smoloskyp [in Ukrainian]. 31. **Malkovych, I.** (2016). *Podorozhnyk. Virshi vybrani ta nainovishi* [Plantain. Poems are selected and most recent]. (2nd ed.). Kyiv: A-BA-BA-HA-LA-MA-HA [in Ukrainian]. 32. **Matios, M.** (2013). *Cherevycky Bozhoi Materi: vyrvana storinka z bukovynskoi sahy* [Mother of God's shoes: a torn page from the Bukovyna saga]. Lviv: Lit. ahentsiia «Piramida» [in Ukrainian]. 33. **Makhno, V.** (2015). *Dim u Beiting Hollov* [A house in Baiting Hollow]. Lviv: Vyd-vo Staroho Leva [in Ukrainian]. 34. **Morenets, V.** (2017). *Literatura ta ideolohiia* [Literature and ideology]. In *Literatura ta ideolohiia – Literature and ideology* (pp. 4–12). Kyiv: NaUKMA [in Ukrainian]. 35. **Pakanych, A.**, arkhiep. (2012). *Ne khody ody. Rozdumy nad Sviatym Pysmom* [Don't go alone. Reflections on the Holy Scriptures]. Kyiv: VD UPTs [in Ukrainian]. 36. **Peleshenko, O.** (2020). Orfei iz zhinochym oblychchiam: tvorchist Lesya Ukrainky kriz pryzmu feministychnoi optyky [Orpheus with a female face: the work of Lesya Ukrainka through the prism of feminist optics]. In *Buntarky: novi zhinky i moderna natsiia – Rebels: New Women and the Modern Nation* (pp. 227–259). Kyiv: Smoloskyp [in Ukrainian]. 37. **Pravoslavnyi molytovnyk** [Orthodox prayer book]. (2015). Kyiv: Vyd. viddil UPTs Kyivskoho Patriarkhatu [in Ukrainian]. 38. **Slaboshpytskyi, M.** (2014). *Zoloti bdzholy* [Golden bees]. Kyiv: Yaroslaviv Val [in Ukrainian]. 39. **Slobodian, S.** (2016). *Rhododendron kazhe* [Rhododendron says]. Kyiv: VD «Kyievo-Mohyl. akad.» [in Ukrainian]. 40. **Sniadanko, N.** (2017). *Okhaini propysy ertshertsoha Vilhelma* [Neat prescriptions of Archduke Wilhelm]. Lviv: Vyd-vo Staroho Leva [in Ukrainian]. 41. **Sodomora, A.** (2019). *Z-pid doleni* [From under the palm]. Lviv: Apriori [in Ukrainian]. 42. **Tehilim – psalmy**. Komentar rabyna Shymshona Rafaelia Hirsha [Tegilim – psalms. Commentary by Rabbi Shimshon Raphael Hirsch]. (2020). (H. Spynadel, & Dz. Matiash, perekł.). (Vol. 1). Kyiv: Dukh i Litera [in Ukrainian]. 43. **Tuz, A.** (2014).

Zelenyi kapitan [Green Captain]. Lviv: Avers [in Ukrainian]. 44. **Chornohuz, O.** (2010). *Hroshi z neba [Money from heaven]*. Kyiv: Ukr. pysm [in Ukrainian]. 45. **Shven, N.** (2014). *Holosy [Voices]*. Kyiv: VD «Kyievo-Mohyl. akad.» [in Ukrainian]. 46. **Yatskanyn, I.** (2013). *Mii did Robinzon [My grandfather Robinson]*. Uzhhorod, Kyiv: TIMPANI [in Ukrainian].

Суховець Юлія Миколаївна – аспірант кафедри загального і слов'янського мовознавства, Національний університет «Києво-Могилянська академія»; вул. Григорія Сковороди, 2, Київ, 04655, Україна.

Tel.: +38-063-997-36-04, +38-096-498-82-04

E-mail: yuliia.sukhovets@ukma.edu, yuliyasukhovets@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-6557-322X>

Sukhovets Yuliia Mykolaivna – Postgraduate Student at the Department of General and Slavic Linguistics, National University of Kyiv Mohyla Academy; 2 Hryhoriia Skovorody Str., Kyiv, 04655, Ukraine.

Надійшла до редакції 09 серпня 2022 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Суховець Ю. М. Варіанти прислівникових еквівалентів слова в сучасній українській мові. *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди* / гол. ред. О. В. Халіман. Харків, 2022. Вип. 57. С. 38–54. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2022.57.04>

АРА: Суховець, Ю. М. (2022). Варіанти прислівникових еквівалентів слова в сучасній українській мові. *Лінгвістичні дослідження*, 57, 38–54. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2022.57.04>